

† VARSANVIE  
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI



*Învierea lui Hristos – bucuria întregii făpturi*

Scrisoare pastorală la Sărbătoarea Învierii Domnului



Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului  
Râmnicu-Vâlcea - 2017

† VARSANUFIE  
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

*Învierea lui Hristos – bucuria  
întregii făpturi*

Scrisoare pastorală la Sărbătoarea  
Învierii Domnului



Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului  
Râmnicu-Vâlcea • 2017

Notă: Preacucernicii și Preacuvioșii Părinți din Arhiepiscopia Râmnicului vor citi această PASTORALĂ în bisericile parohiale sau mănăstirești la Sfânta Liturghie a Învierii Domnului, iar la filiale a doua zi.

**Preacuviosului cin monahal, preacucernicului cler și  
preaiubiților credincioși din cuprinsul  
Arhiepiscopiei Râmnicului,  
Har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh,  
iar de la noi părințești binecuvântări!**

„Acum toate s-au umplut de lumină  
Și cerul și pământul și cele dedesubt.  
Deci să prăznuiască toată făptura  
Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit”  
(*Canonul Învierii, Cântarea a III-a*)

*Iubiți fii și fiice duhovnicești,*  
**Hristos a înviat!**

Bucuria Învierii Mântuitorului Hristos a copleșit cu adevărat sufletele noastre, astfel încât fiecare dintre noi poate rosti: „În Biserica slavei Tale stând, în cer a sta ni se pare”. Într-adevăr, slujba Învierii Domnului ne pune înaintea această realitate a pregustării Împărăției Cerurilor încă din această viață, ca roadă a harului dumnezeiesc adus în lume prin cruce și Înviere. Simțim cum Hristos Cel înviat ne cercetează,

alungând de la noi necredința, îndoiala și frica, pe care lumea de astăzi le sădește tot mai mult în sufletele noastre. Bucuria Învierii se prelungește peste veacuri în nădejdea că și noi vom învia întru viața veșnică, devenind părtași bucuriilor celor nestricăcioase. Odată cu Învierea Mântuitorului Hristos, omul se regăsește pe sine descoperind adevăratul sens al vieții, se luminează, dar și luminează, strălucește și se face transparent Învierii, iar bucuria lui devine bucuria întregii creații: „Cerurile după cuviință să se veselească, și pământul să se bucure și să prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută că Hristos S-a sculat, veselia cea veșnică” („Utrenia Învierii”, în *Penticostar*, Ed. IBMBOR, București, 1999, p. 16).

Viața creștină trebuie să se raporteze în mod fundamental la evenimentul Învierii lui Hristos, după cum spune Sfântul Pavel, Apostolul neamurilor: „Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră” (I *Corinteni* XV, 14).

Femeile mironosițe devin pilduitoare pentru noi întru bucuria răbdării smerite, a curajului mărturisitor și a dreptei închinări. Primul cuvânt pe care Fiul lui Dumnezeu înviat îl adresează femeilor care din dragoste față de Învățătorul veniseră la mormânt este: „Bucurați-vă!” (*Matei* XXVIII, 9). Astfel, ceea ce odinioară a auzit hotărârea dureroasă a izgonirii din Rai, aude iarăși glasul dulce al iertării și al bucuriei: „Femeile cele de Dumnezeu înțelepțite, cu miruri

către Tine au alergat; și, bucurându-se, s-au închinat Ție, Dumnezeului Celui viu, pe Care, ca pe un mort, cu lacrimi Te căutau; și Paștile cele de taină, ucenicilor Tăi, Hristoase, le-au binevestit” („Utrenia Învierii”, în *Penticostar*, p. 20). În acest sens, *Patericul* ne întărește cu o apoftegmă ce preia un cuvânt al Sfântului Apostol Pavel: „Avva Veniamin le-a zis fiilor săi duhovnicești, în timp ce își dădea duhul: Aceasta să faceți și vă veți putea mântui: Bucurați-vă pururea, rugați-vă neîncetat, dați mulțumire pentru toate” (*Patericul Mare*, I, 8, Ed. Bizantină, București, 2015, p. 120). De aici învățăm faptul că bucuria curată este un sentiment al mântuirii și al comuniunii cu Dumnezeu, Care ne face cu adevărat liberi și împliniți.

*Dreptslăvitori creștini,*

Potrivit învățăturii Sfinților Părinți ai Bisericii noastre Ortodoxe, bucuria cea adevărată este dată de sporirea în credință și de viețuirea întru Hristos. Persoana divino-umană a Fiului lui Dumnezeu întrupat este sursa și izvorul deplinei bucurii, iar ceea ce este în afara lui Hristos nu poate fi decât iluzie și înșelare. Bucuria fiecărui creștin se desăvârșește la Potir, prin împărtășirea noastră din Trupul și Sângele Domnului Cel înviat din morți: „Veniți, din rodul cel nou al viței, al dumnezeieștii veselii, în ziua cea vestită a Învierii, Împărăției lui Hristos să ne împărtășim, laudându-L pe Dânsul ca pe un Dumnezeu în veci” („Utrenia Învierii”, în *Penticostar*,

p. 21). Astfel, așa cum Euharistia este un dar al lui Dumnezeu, pentru că nu se dă nouă ca răsplată, ca merit sau premiu pentru faptele noastre, așa și bucuria, după cuvintele Sfântului Apostol Pavel, este tot un dar al lui Dumnezeu dat nouă: „Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința” (*Galateni V, 22*). Bucuria îmbinată cu lucrarea virtuților, nu este altceva decât o mărturie și o mărturisire a identității noastre de fii ai lui Dumnezeu după har. Viața propusă de Evanghelie constă în renunțarea la bucuria noastră de dragul bucuriei celui de lângă noi, ca împreună să mergem pe calea ce duce spre Rai. Episodul Învierii Domnului ne pune înaintea ochilor sufletești dovada că nu abundența, excesul și consumul material promovat tot mai mult în zilele noastre înseamnă bucurie, ci mormântul rămas gol a adus bucurie la toată lumea, așa cum și o stihiră a Laudelor Învierii ne lămurește: „Veniți de la mormânt, femei binevestitoare și ziceți Sionului: Primește de la noi bunele vestiri de bucurie ale Învierii lui Hristos. Veselește-te, saltă și te bucură, Ierusalime, pe Împăratul Hristos văzându-L ca pe un mire ieșind din mormânt” („Utrenia Învierii”, în *Penticostar*, p. 23).

*Iubiți fii și fiice duhovnicești,*

Însușirea darului lui Dumnezeu, împrroprierea bucuriei Învierii Domnului nostru Iisus Hristos în această lume care

pune prioritar în viața noastră păcatul și patima, răsturnând adevăratele valori, cere jertfă și luptă din partea omului. Astfel, cuvintele femeilor mironosițe: „Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe ușa mormântului?” (*Marcu XVI, 3*), devin sugestive, referindu-se în mod clar nu la ușa Mormântului Domnului, ci la ușa inimii noastre, devenită mormânt. Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe mormântul inimii, pentru a-L lăsa pe Hristos Domnul să intre în ea? Cine ne va ridica vâlul de piatră al inimii pentru a primi bucuria Învierii Domnului? Răspunsul dat de întreaga teologie patristică este că Hristos Cel înviat rupe catapeteasma gândirii noastre pătimase, intrând întru bucurie și așezând inimi și suflete în liniștea Sa dumnezeiască. Însă, pentru a ajunge la Înviere trebuie să-L urmăm pe Hristos întru pătimirile Sale, așa cum nici Învierea nu este despărțită de cruce. Răbdarea necazurilor de zi cu zi devine, la modul cel mai real, motiv al bucuriei. Hristos Însuși îi ferește pe cei ce suferă și sunt prizonieri pentru numele Lui și îi îndeamnă să se bucure întru nădejdea dobândirii Împărăției Lui Celei veșnice.

Bucuria desăvârșită este posibilă doar prin desființarea păcatului și a tristeții pe care o aduce el. Hristos nu ne vrea a fi niște oameni speriați și indiferenți, ci pururea alături de El, la picioarele Crucii pentru a ne arăta Învierea, Marea Taină a Frumosului și a Binelui. Venirea lui Hristos în lume este Buna Vestire a bucuriei ca început al mântuirii și legământ al iertării. De aceea, Biserica ne îndeamnă să nu lăsăm ura

dintre noi și răutatea să umbrească marele dar al bucuriei: „Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea, și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte, viață dăruindu-le” („Utrenia Învierii”, în *Penticostar*, p. 24). Teologul grec Giorgios Mantzaridis explică în chip lămurit cum bucuria devine caracteristică celui care se face părtaș Învierii Domnului: „Bucuria și pacea constituie experiențe vii cu perspectivă eshatologică. Lumea de acum nu este potrivită deplinei lor arătări. Locul manifestării lor reale și desăvârșite este Împărăția lui Dumnezeu. Precum Împărăția lui Dumnezeu, așa și acestea se vor arăta în plinătatea lor în veacul viitor. Dar și invers, precum Împărăția lui Dumnezeu începe din veacul de acum, așa și acestea încep din viața de aici. Întristările și împotrivirile lumii nu risipesc bucuria și pacea credinciosului. Temelia și plinătatea lor este Însuși Hristos. Credinciosul primește pacea și bucuria de la Hristos. Dar este și chemat să se bucure și să își afle pacea ca părtaș al vieții lui Hristos. Astfel că bucuria și pacea apar și ca ceea ce se dă și ca ceea ce se cere, și ca prezente și ca așteptate” (Georgios Mantzaridis, *Morala creștină*, vol. II, traducere de Diacon Drd. Cornel Constantin Coman, Editura Bizantină, București, 2006, p. 206). Numai experiența Învierii și a vieții veșnice pot să preschimbe inima noastră cea înrădăcinată în nepăsare, în

inimă purtătoare de Hristos; numai trăirea de acum, din această viață, a Învierii, poate face sufletul nostru să ardă de dorul cel după Dumnezeu. Întâlnirea noastră personală cu Mântuitorul Hristos, întâlnire datorată nu de puține ori suferințelor prin care trecem, declanșează în lăuntrul omului vocația creștină, duhovnicească, întrucât: „Duhul Însuși mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu” (*Romani* VIII, 16). Sfântul Apostol Pavel atunci când L-a întâlnit pe Hristos Cel înviat pe drumul Damascului, a experiat concret că Cel pe Care el refuzase să-L recunoască drept Mesia, Cel pe Care el Îl prigonea cu toată puterea este singurul izvor al bucuriei adevărate, ca Dumnezeu milostiv.

*Dreptslăvitori creștini, iubitori ai slavei lui Dumnezeu  
Cel înviat,*

Așa cum puteți și frațiile voastre vedea, trăim într-o perioadă în care se încearcă tot mai mult dezbinarea Bisericii dreptslăvitoare, întemeiată prin Jertfa de pe Cruce a Mântuitorului Hristos, și întărită prin Pogorârea Duhului Sfânt la Cincizecime. Ni se reproșează, în mod eronat, nu de puține ori, că Biserica noastră strămoșească s-a îndepărtat de Adevăr și a pierdut harul Duhului Sfânt. Însă, cei care pierd harul, sunt aceia care se rup de Biserica Ortodoxă, stăruind în neascultare și rătăcire, deoarece Duhul Sfânt, ca principiu al comuniunii intra-trinitare lucrează numai în comuniune

eclesială și euharistică, după cum zice Marele Vasile: „iar pe noi, pe toți, care ne împărtășim dintr-o Pâine și dintr-un Potir, să ne unești unul cu altul prin părtășia Aceluiași Sfânt Duh” (*Liturghia Sfântului Vasile cel Mare*).

*Dreptslăvitori creștini,*

La fiecare Sfântă Liturghie ne răsună în suflet îndemnul: „Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte!”. Așadar, nu trebuie să ne asemănăm cetei îngerilor lui Lucifer, care au căzut din mândrie! Biserica noastră, chiar dacă se află în dialog cu alte confesiuni creștine sau necreștine, nu a schimbat nimic din adevărul propovăduit de Domnul Hristos, păstrat în Sfânta Scriptură și de către Sfinții Părinți ai Bisericii. Mântuitorul Însuși a stat de vorbă cu femeia samarineancă și a vindecat pe fiica cananeencei, lasându-ne nouă pildă de dialog cu cei de altă credință. A dialoga nu înseamnă a schimba, ci a arăta unde și Cine este Adevărul. Dialogul este cerut de porunca misiunii: „Mergând învățați toate neamurile” (*Matei XXVIII, 19*). Nici Sinodul din Creta, nici alte sinoade sau adunări ale Bisericii Ortodoxe, nu ne-au făcut să ne schimbăm învățătura de credință și tradițiile noastre ortodoxe strămoșești. Ceea ce am primit de la Mântuitorul Hristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat, prin Sfinții Apostoli și Părinții Bisericii, aceea învățăm și aceea propovăduim. Lucrul acesta poate fi văzut din cuvântările noastre orale sau scrise; unde și în ce fel putem

fi acuzați noi de ecumenism sau îndepărtare de Adevăr? Citiți ceea ce noi am scris, ascultați cu atenție ceea ce învățăm! Încercăm, cu mila lui Dumnezeu, să învățăm și să lucrăm, urmând în toate Sfinților Părinți și ascultând de Sfintele Canoane. Așa cum am mărturisit la hirotonia într-un arhiereu că voi lucra în comuniune cu ceilalți ierarhi și că voi îndeplini cu responsabilitate misiunea la care am fost chemat în calitate de arhiereu al lui Hristos, arătând iubire de neam și de Biserică, apărând și promovând valorile credinței ortodoxe, arătând grijă părintească pentru parohii și mănăstiri, sprijinind cultura creștină și ocrotind patrimoniul bisericesc, manifestând dragoste părintească față de clerul și credincioșii creștini, tineri și vârstnici, făcându-mă tuturor călăuză întru păstrarea neștirbită a dreptei credințe și a rânduielilor Bisericii noastre străbune, așa am încercat să împreună lucrez cu ierarhii Bisericii Ortodoxe Române. Suntem cu toții conștienți de responsabilitatea noastră, suntem conștienți că după împlinirea acestora vom fi judecați, și ne străduim, cu timp și fără timp, să lucrăm pentru păstrarea neștirbită a credinței primite de la părinții noștri.

Iubiți părinți și dreptslăvitori creștini, vă reamintim că, în fiecare an, în *Duminica a treia după Paști*, a *Mironosițelor*, prăznuim *Aducerea în Oltenia a moaștelor Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica*, *Arhiepiscopul Râmnicului*, sărbătoare ce are o însemnătate deosebită pentru Arhiepiscopia noastră, și vă așteptăm să veniți *Duminică, 30 aprilie*, pentru a ne ruga

împreună Sfântului Ierarh Calinic, ocrotitorul Arhiepiscopiei Râmnicului, ca acesta să mijlocească pentru noi înaintea tronului Preasfintei Treimi. Anul acesta, cu ajutorul lui Dumnezeu, se vor aduce la această sărbătoare moaștele Sfântului Sfințit Mucenic Ciprian de la Biserica *Zlătari* din București.

Tot anul acesta, an comemorativ al Patriarhului Justinian Marina și al apărătorilor Ortodoxiei în perioada comunistă, nădăjduim să vă invităm, în luna septembrie, la sfințirea Mănăstirii Sf. Mare Mucenic Gheorghe din Suiesti. Înălțată în satul natal al Patriarhului Justinian, este o replică a Mănăstirii *Schitul Maicilor* din București, aceasta fiind așezământul de suflet al acestui vrednic de pomenire patriarh al Bisericii noastre, fiu al plaiurilor vâlcene.

Ne rugăm ca Sfânta Sărbătoare a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos să aducă în casele și sufletele fraților voastre lumina cea lină a sfintei slave, care să vă binecuvinteze cu pace și sănătate, revărsând harul Său cel bogat asupra noastră, a tuturor, spre deplina bucurie și lucrarea faptelor celor bune.

**Hristos a înviat!**

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor și către Hristos

Domnul, Cel Înviat din morți, rugător,

† **VARSANUFIE**

Arhiepiscopul Râmnicului



© Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului  
Str. Arhiepiscopiei, nr. 1, Râmnicu-Vâlcea

[editurapraxis@gmail.com](mailto:editurapraxis@gmail.com)

# ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI

Str. Arhiepiscopiei, nr. 1, Râmnicu Vâlcea, cod 240178  
O.P. 4, C.P. 419, Județul Vâlcea, România  
Telefon: +40.250.738821  
Fax: +40.250.734952  
[www.arhiepiscopiaramnicului.ro](http://www.arhiepiscopiaramnicului.ro)